

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปี่เร่เร่ เพลงร้องพื้นบ้านของชาวนุ้ยฮั้ว: กรณีศึกษาดนตรีชาวนุ้ยฮั้ว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ ” ได้ดำเนินการวิจัยมาจนแล้วเสร็จ โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการทําวิจัยที่กำหนดตั้งแต่เบื้องต้น โดยการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาประวัติ วัฒนธรรม และปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของชาวนุ้ยฮั้ว
2. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา บทบาทหน้าที่และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปี่เร่เร่
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปี่เร่เร่ในเชิงดุริยางควิทยา (Musicology)
4. เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพและบทบาทหน้าที่ของเครื่องดนตรีประกอบปี่เร่เร่

จากการศึกษาวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประวัติและวัฒนธรรมของชาวนุ้ยฮั้ว

ประวัติความเป็นมา

ชาวนุ้ยฮั้ว เป็นเชื้อสายชาวมอญโบราณ สมัยทวารวดี มีถิ่นอาศัยอยู่ตามไหล่เขา กระจายตัวอยู่ในเขต 3 จังหวัด คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดนครราชสีมา มาตั้งแต่สมัยโบราณ จนกระทั่งประมาณ 70 ปีให้หลังได้ย้ายถิ่นฐาน มาอาศัยอยู่ในที่ราบ ใกล้เคียงกับบริเวณอาศัยเดิม มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ชีวิตความเป็นอยู่

ในสมัยอดีตชาวญ้อกั้ว ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ใช้ชีวิตเร่ร่อนไปตามไหล่เขา ยึดอาชีพหาของป่าล่าสัตว์และทำไร่เพื่อเลี้ยงชีพ อาศัยอยู่ในไร่ของตนเองโดยสร้างบ้านคล้ายกระท้อบ ใช้ชีวิตอยู่กับที่ประมาณ 2 ปี หรือบริเวณที่เคยอยู่เดิมขาดความอุดมสมบูรณ์ ก็จะย้ายที่อยู่ใหม่ โดยเดินทางตามไหล่เขาไปเรื่อยๆ จนกว่าจะพบที่อุดมสมบูรณ์เหมาะกับการตั้งถิ่นอาศัย ก็จะหยุด

ในปัจจุบันชาวญ้อกั้วมีการตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนแบบถาวร ใช้ชีวิตแบบคนพื้นราบทั่วไป รู้จักการทำเกษตรกรรม การปลูกพืชการทำนาและเวลาว่างจากฤดูทำนา หนุ่มสาว และวัยแรงงานจะเข้าไปทำงานรับจ้างใน เมืองใหญ่ โดยให้คนแก่คนเฒ่าอยู่เฝ้าบ้าน

การบริหารการปกครอง

ในอดีตที่ยังใช้ชีวิตเร่ร่อนอยู่ ชาวญ้อกั้วจะมีการแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่ม โดยจะเลือก คนที่อาวุโสที่สุดให้เป็นหัวหน้ากลุ่ม

ในปัจจุบันมีการจัดระบบการบริหารการปกครอง เหมือนกับระบบการปกครอง กลุ่มชนอื่น ๆ มีการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่น เช่น สมาชิกอบต. กำนันผู้ใหญ่บ้าน และมีการจัดตั้งเครือข่ายชาวนา(ชาวญ้อกั้ว) เพื่อเป็นองค์กรในการให้การดูแล ความเป็นอยู่ ของชาวญ้อกั้ว และเป็นศูนย์กลางในการฟื้นฟู และอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวญ้อกั้ว

ศาสนา และความเชื่อ

ในอดีตชาวญ้อกั้วมีความเชื่อทางไสยศาสตร์นับถือผีมีวิถีชีวิตยึดติดกับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และภูตผีปีศาจมีประเพณีและพิธีกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มควบคู่ไปกับการดำเนินชีวิต มีการรักษาโรคด้วยไสยศาสตร์

ปัจจุบันชาวญ้อกั้วหันมานับถือศาสนาพุทธแต่ยังคงมีความเชื่อแฝงไว้ ด้วยการบูชา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ด้วยพิธีกรรมต่าง ๆ นอกจากการนับถือศาสนาพุทธและพิธีกรรม ที่เกี่ยวข้องกับไสยศาสตร์แล้วในปัจจุบัน มีชาวต่างชาติได้เข้ามาใช้ชีวิตร่วมกับชาวญ้อกั้วที่หมู่บ้านวังอ้ายโพธิ์ และมีการสร้าง คริสตจักร เพื่อเผยแพร่ศาสนา โดยสามารถชักนำชาวญ้อกั้วครอบครัวหนึ่ง เข้าไปนับถือศาสนาคริสต์ ด้วย

วัฒนธรรมทางภาษา

ชาวญ้อกู๋ มีภาษาพูดเป็นของตนเอง คือภาษาญ้อกู๋ หรือภาษาคง ซึ่งเป็นภาษาในตระกูล ออสโตรเอเชียติก สาขามอญ – เขมร แต่ไม่มีภาษาเขียน

ปัจจุบันนี้ ได้มีการอนุรักษ์ภาษาญ้อกู๋ โดยนักภาษาศาสตร์ได้เข้าร่วมมือกับชาวญ้อกู๋ เพื่อร่วมกันถอดภาษาพูด ออกมา เป็นภาษาเขียน ด้วยวิธีการนำภาษาไทยมาผสม เป็นคำอ่านตาม สำเนียงการพูด โดยยึดหลักการทางภาษาศาสตร์และหลักการออกเสียง และทำ การผสมคำให้ออกเสียง ตรงกับเสียงพูดของชาวญ้อกู๋ ซึ่งปัจจุบันได้ทำเสร็จแล้ว

วัฒนธรรมการแต่งกาย

ชาวญ้อกู๋ มีเครื่องแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองโดยผู้หญิงจะใส่เสื้อเกี้ยว นุ่งผ้าถุง สีสันผู้ชายจะนุ่งโจงกระเบน แต่ปัจจุบัน ไม่มีการแต่งกายแบบดั้งเดิมแล้ว มีแต่การแต่งกาย เหมือนกับคนทั่ว ๆ ไป ดังนั้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวญ้อกู๋ ให้คงอยู่ คณะกรรมการกลุ่มเครือข่ายชาวนนิง จั๊นจงค์ให้ชาวญ้อกู๋แต่งกายชุดพื้นเมืองดั้งเดิม ในเวลา มีงานประเพณีสำคัญ โดยเฉพาะจันจงค์ให้ใส่กันในงานประเพณีงานบุญหอดอกฝั๊ง

2. วัฒนธรรมทางดนตรีของชาวญ้อกู๋ (การศึกษาวิเคราะห์ปะเร่เร่)

โอกาสในการร้องปะเร่เร่

ในอดีตปะเร่เร่ เป็นเพลงร้องเล่น ใช้ร้องกันเวลาทำงาน หรือเวลาว่างจากการทำงาน โดยส่วนใหญ่หนุ่มสาวจะใช้ร้องจีบกันแต่ในปัจจุบันนี้ไม่มีลักษณะเช่นนั้นให้เห็นแล้ว จะมีให้เห็น ก็แต่ในฐานะเป็นมหรสพประกอบงานประเพณีบุญหอดอกฝั๊งของชาวญ้อกู๋ (ช่วงสงกรานต์)

ลักษณะและขั้นตอนการร้องปะเร่เร่

การปะเร่เร่ในปัจจุบัน ในฐานะมหรสพในงานประเพณีบุญหอดอกฝั๊งนั้นมีลักษณะ เป็น เพลงร้องโต้ตอบกันระหว่างชาย หญิง โดยจะแบ่งผู้ร้องออกเป็น 2 ฝ่าย ชาย – หญิง และมีลูกคู่คอย

ช่วยเหลือผู้ร้องฝ่ายละ 1-3 คน เพื่อคอยช่วยคิดบทและบอกบทผู้ร้องในเวลา ที่ผู้ร้องคิดบทไม่ออก โดยส่วนใหญ่ปี่เร่จะแสดงกันตอนกลางคืน และเมื่อถึงเวลาแสดง ผู้ร้อง จะตกลงกันก่อนว่าจะร้องเรื่องอะไร และให้ใครเป็นผู้ร้องก่อน-หลัง เมื่อตกลงกันได้แล้ว ฝ่ายที่ได้ร้อง ก่อน ก็จะเริ่มร้อง เมื่อจบกลอนอีกฝ่ายก็จะร้องตอบ

เนื้อหาในการร้อง

การร้องปี่เร่ เป็นลักษณะการร้องแบบคันสด สามารถนำเนื้อหาในทุกด้านมาร้องได้ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเมือง ศาสนา เศรษฐกิจ ธรรมะ การเกี่ยวพาราสี นิทานพื้นบ้าน เรื่องเล่าต่างๆ เหตุการณ์ปัจจุบัน ล้วนแต่สามารถนำมาร้องได้ทั้งสิ้น

การถ่ายทอด

ปี่เร่ ไม่มีลักษณะการถ่ายทอดแบบการสอนกันโดยตรงเพียงแค่ผู้ร้อง ได้ในปัจจุบัน อาจจากการจดจำวิธีการร้องจากคนรุ่นก่อนๆ ในเวลาที่มีการร้องเล่นกัน เป็นลักษณะการถ่ายทอดผ่านทางสังคม

ดนตรีประกอบ

ในการร้องปี่เร่นั้น ใช้ตะโพน (โพน) ดิประกอบจังหวะ ซึ่งมีลักษณะเป็นโพน ที่ทำจากดินเผา หุ้มหน้ากลองด้วยหนังงู ครึงด้วยเปลือกเสี้ยนวายุ เป็นเครื่องดนตรีที่มีแหล่งกำเนิดเสียงจากการ ตื่นสะเทือน ของแผ่นหนัง (Membranophone) เป็นกลองประเภทหุ่นกลาง (Tubular) ชนิดปากผาย (Goblet)

3. ผลการวิเคราะห์เชิงดุริยางควิทยา

1. สื่อสร้างเสียง (Medium)

ปี่เร่เป็นเพลงร้อง (Vocal Music) จากเสียงร้องของมนุษย์ (Human Voice) มีโพนตี เป็นเครื่องดนตรี (Instrumental Music) ดิจังหวะประกอบการร้อง

2. ท่วงทำนอง (Melody)

2.1 ระบบเสียง เป็นระบบเสียงเฉพาะ มีลักษณะกลุ่มเสียงแบบ 6 เสียง คือ

- ผู้ร้องหญิงใช้กลุ่มเสียง ฟา (F) – ลา (A) – ที (B) – โด (C) – เร (D) – มี (E)
- ผู้ร้องชายใช้กลุ่มเสียง ซอล (G) – ลา (A) – ที (B) – เร (D) – มี (E) – ฟา (F)

โดยแต่ถ้าเทียบกับบันไดเสียงสากล จะใกล้เคียงกับ

- เสียงร้องผู้หญิงเทียบได้กับบันไดเสียง F major
- เสียงร้องผู้ชายเทียบได้กับบันไดเสียง G major

2.2 ช่วงเสียง

ผู้ชายจะร้องในช่วงเสียง 17 เสียง โดยร้องเสียงต่ำสุดเป็นเสียง ที (B) ต่ำลงใน Octave ที่ 2 และเสียงสูงสุดจะร้องเสียง เร (D) สูง

ผู้หญิง จะร้องในช่วงเสียง 13 เสียง โดยเสียงร้องต่ำสุดจะร้องเสียง ฟา (F) ต่ำ และเสียงสูงสุดจะร้องเสียง เร (D) สูง

2.3 ท่วงทำนอง (Melodic Contour)

ปะเร่เร่ เป็นท่วงทำนองแบบสูงๆต่ำๆ (Undulating) แบบเชื่อมโยง เป็น (Conjunct) และมีแนวทำนองตอนจบทางวรรค หรือ ท้ายประโยค แบบต่ำลง (Descending)

2.4 โครงสร้างวลี (Phrase Structure)

- ผู้ร้องหญิง มีการจัดวลีแบบกลุ่มคำ 4 พยางค์ ไม่มีสัมผัสสระ
- ผู้ร้องชาย มีการจัดวลีแบบไม่แน่นอน

2.5 การประดับตกแต่งทำนอง (Ornamentation)

มีการประดับตกแต่งทำนองด้วยการเอื้อน และการเลื่อนไหลคำร้องทั้งแบบสูงขึ้นและต่ำลง

2.6 เนื้อร้องและการเอื้อน

เนื้อร้องและการเอื้อนส่วนใหญ่ เป็นลักษณะผสมผสานระหว่างการร้องแบบ 1 พยางค์ เสียงเดียว (Syllabic Text Setting) และ 1 พยางค์ หลายเสียง (Melodic Text Setting)

3. จังหวะ (Rhythm)

3.1 การตกจังหวะ

มีการตีจังหวะหน้าทับที่แน่นอนในการประกอบการร้อง โดยมีลักษณะกระสวนจังหวะ แบบ

----	- X - X	X X - X
------	---------	---------

3.2 อัตราจังหวะ (Meter)

มีการใช้อัตราจังหวะ 3/4 ประกอบร้อง

4. ผิวพรรณ (Texture)

เป็นแบบ Monophony

5. รูปแบบ (Form)

เป็นแบบร้อยเนื้อทำนองเดียว (Strophic Form) || : Intro – A : || : -A : || : -A : ||

ข้อเสนอแนะ

เพื่อสร้างไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรมของชาวนุ้ยผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทาง และความ เป็นไปได้ ที่จะร่วมกันอนุรักษ์ประเพณีให้คงอยู่และเสนอแนะแนวทางการศึกษา สำหรับนักวิจัยคน ต่อๆ ไปจะเข้าไปศึกษาวิจัยเพื่อเป็นประโยชน์ และเป็นความรู้ใหม่ ให้กับชาวนุ้ยและผู้อื่น ๆ ดังข้อเสนอต่อไปนี้

1. มีการจัดบันทึกเนื้อร้องเป็นลายลักษณ์อักษร

โดยในเบื้องต้น เสนอให้มีการบันทึกบทร้อง บันทึกการร้องและการแสดง แล้วนำเสนอ ในรูปแบบที่ทันสมัย เช่น เสนอออกมาในรูปแบบภาพยนตร์สารคดี หรือ การ์ตูน โดยใช้เทคโนโลยี สมัยเข้ามาช่วย เพื่อให้มีความน่าสนใจยิ่งขึ้น เช่น นำเสนอในรูปแบบของแผ่น เทปเพลง หรือ CD

2. นำประเพณีเข้าไปบรรจุ ในหลักสูตรการเรียนการสอน ในโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งชุมชน ชาวนุ้ย โดยอาจจะบรรจุเข้าไปในลักษณะวิชาเลือก แล้วนำคนที่สนใจที่สามารถประเพณีได้เข้ามา ถ่ายทอดให้กับนักเรียน ซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนวิธีการร้องให้เหมาะกับเด็กนักเรียน และมีเนื้อหา การร้องที่เกี่ยวกับปัจจุบัน

3. จัดให้มีการถ่ายทอดภาษาญ้อให้กับเยาวชน โดยอาศัยผู้ใหญ่ในครอบครัวเป็นหลัก ในการถ่ายทอดในลักษณะการณรงค์ให้มีการใช้ภาษาญ้อและควรจัดให้มีการสอน ภาษาญ้อ ूरในสถานศึกษาด้วย โดยนำไปสอนในลักษณะข้อเสนอแนะในข้อ 2

4. นำองค์ความรู้ที่ได้จากวิทยานิพนธ์หรือผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชนชาวนุ้ย กลับคืนกลับไปให้ชุมชน เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการสานต่อวัฒนธรรมของชาวนุ้ยต่อไป